

[Budgetministeren.]

57,3 milliarder kr., hvilket er en stigning i de samlede udgifter på ca. 6,7 milliarder kr. i forhold til det nu foreliggende skøn for 1973-74. Hele denne stigning kan henføres til pris- og lønudviklingen. Ses bort fra pris- og lønstigningerne, er det fremlagte forslag udtryk for en tilstræbt stabilisering af de statslige udgifter. Stigningsprocenten er nul fra 1973-74 til 1974-75.

Indtægterne er for 1974-75 budgetteret til 63,3 milliarder kr., hvilket er ca. 7,5 milliarder kr. mere end i 1973-74.

Ud fra disse forudsætninger kan der herefter regnes med et *overskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet* i 1974-75 på godt 6 milliarder kr. eller 800 mill. kr. mere end skønnet for 1973-74.

Ved en vurdering af kasseoverskuddet, der udgør 3,5 milliarder kr., må tages hensyn til, at der yderligere henlægges 2,2 milliarder kr. i den sociale pensionsfond.

Det fremlagte budget for 1974-75 er baseret på en forudsætning om fortsat høj økonomisk aktivitet. I det omfang, denne forudsætning brister, hvilket f. eks. kan ske, såfremt oliesituationen udvikler sig ugunstigt, må budgettet revideres. Et tilsvarende forbehold må tages med hensyn til skønnet for 1973-74.

Inden jeg nærmere gennemgår finanslovsforslaget, føler jeg anledning til at understrege, at selv om det foreliggende udgiftsbudget afspejler en stabilisering af de samlede statslige udgifter, er der dog fortsat på afgørende områder plads for en vis stigning i den offentlige aktivitet.

Man vil således af anmærkningerne til forslaget kunne se, at der f. eks. påregnes en fortsat stigning i antallet af unge under uddannelse, samt at der forudsættes en fortsat udbygning inden for omsorgsområdet.

Fastholdelsen af udgiftsniveauet for de samlede udgifter fra 1973-74 til 1974-75 dækker over mindre forskelle i udgiftsudviklingen på det *rammebelagte* område og på *udgifterne uden for rammer*. De rammebelagte udgifter udviser en stigning på godt 1 pct. Denne udgiftsstigning opvejes imidlertid stort set af et svagt fald i de ikke-rammebelagte udgifter. Baggrunden herfor er bl. a. bortfaldet af enkelte store udgiftsposter såsom byggemomsrefusionen og udgiften til restrefusioner til sygekasserne.

Selv om besparelserne fra forårets spareforlig allerede er medtaget i finansloven 1973-74, er der på mange punkter tale om en vækst i besparelserne fra 1973-74 til 1974-75, bl. a. som følge af, at besparelsesforanstaltningerne først er sat i værk *i løbet af finansåret 1973-74*, f. eks. ved skoleårets start.

I budgetredegørelsen er nærmere redegjort for de gennemførte besparelsers omfang samt deres fordeling på hovedområder. De samlede spareforslag vedrørende 1974-75 andrager i alt ca. 2.600 mill. kr., hvortil kommer ca. 400 mill. kr. i takstforhøjelser.

Finanslovsforslagets *reserver* til dækning af forventede *pris- og lønstigninger* er ansat til 7,5 milliarder kr. Baggrunden herfor er *dels* de siden 1. april skete pris- og lønstigninger, *dels* den forventede udvikling frem til slutningen af finansåret 1974-75. Skønnet er bl. a. baseret på, at der udløses 2 dyrtidsportioner ved januarpristallet 1974 og 2 portioner ved julipristallet 1974, hvor man i august kun regnede med én dyrtidsportion ved julipristallet 1974.

Som jeg tidligere har nævnt, må man fra 1973-74 til 1974-75 regne med et fald i de *ikke rammebelagte udgifter*, hovedsagelig på grund af de gennemførte besparelser.

Det er naturligt i forlængelse heraf at nævne de initiativer, der i det forløbne år er taget til et *samarbejde med kommunerne og amtskommunerne* om at opnå en bedre koordination af de offentlige budgetter.

Gennemførelsen af spareplanen af marts 1973 har i flere henseender haft betydning også for kommunerne. Dette gælder navnlig besparelserne på undervisningsområdet samt igangsættelsesstoppet for offentlige bygge- og anlægsarbejder. Herudover må nævnes de punkter i spareplanen, der vedrører fastlæggelsen af investeringsrammer for kommunerne, forenkling af de statsligt fastsatte standarder og normer samt en afskaffelse af dobbeltadministration. Om det sidste punkt foreligger nu rapporter fra de arbejdsgrupper, der siden forsommeren har arbejdet med problemet. Som følge af valgssituationen har regeringen imidlertid fundet det rigtigt at udskyde behandlingen af rapporterne.

Aftalerne om investerings- og lånerammer er blevet udbygget bl. a. derved, at de såkaldte selvejende institutioner nu inddrages